

ÚDV jako zdůvodnění znemožnění práce orgánu činnému v trestním řízení. Supervize zahájila své tažení proti ÚDV až 9. listopadu 1998; rozhodnuto o výsledku však bylo evidentně již dříve. K pověřenému řediteli ÚDV plk. Pavlu Bretovi šla v průběhu kontroly od pracovníků ÚDV řada signálů, že kontroloři porušují ministerskou směrnici o kontrole, avšak nic se nestalo.

Koncem listopadu bylo rozhodnuto – uprostřed politicky motivované kontroly byl do čela úřadu instalován právník z NBÚ Irenej Kratochvíl. Byla to dobrá taktika – přišel s jasným zadáním pacifikovat a normalizovat vzpurný úřad, nečekalo se od něj, že se bude proti nehoráznému jednání kontroly odvolávat. Proč mu byli na posty náměstků vybráni JUDr. Bret a Mgr. Jiří Jauce, zatím není známo, neboť příznivci sociální demokracie předtím rozhodně nebyli. Jejich „kvalifikace“ (Jauce nastoupil na ÚDV koncem roku 1997) a pružnost, se kterou přistoupili k plnění vyššího zadání, však leccemus nasvědčuje. Pro úplnost je nutno dodat, že v rámci sociální demokracie existoval i jiný proud, který zjevně chtěl navázat na činnost ÚDV v předchozí podobě. Původně se měl do čela úřadu postavit představitel pravicového křídla a čestný předseda ČSSD Ing. Slavomír Klaban.

Některé úkoly, se kterými Kratochvíl na ÚDV přišel, jsou patrné ze záznamu jeho první porady, konané 9. prosince 1998. V úvodu porady se nejprve náměstek Bret snažil odvést pozornost od své vlastní zodpovědnosti a žádal od ostatních vedoucích pracovníků odpověď, „proč u některých spisů je

prodlení až tři roky...“ (?!). Kratochvíl devět dní po nástupu sdělil, že v nejbližší době bude provedena reorganizace úřadu a předjímal personální změny, které vysvětloval

„prokazatelně špatnými

pracovními výsledky“. Účelovost jeho tvrzení nasvědčuje brzká změna názoru - 12. ledna 1999 v souvislosti se skončením kontroly prohlásil: „Drtivá většina zaměstnanců pracovala svědomitě, poctivě a s plným nasazením.“ Ale už o tři čtvrtě roku později pro deník Slovo opět opakoval: „Před mým příchodem pracovala asi polovina zaměstnanců na velmi nízké úrovni...“

S principy platnými v demokratických zemích neslučitelným aktem pak bylo přijetí vedoucí kontroly supervize Milady Jandurové na post právníka ÚDV se zdůvodněním, že nejlépe zná nedostatky a problémy (!?) úřadu. Nyní přeskočím několik měsíců a ocituji záznam z porady vedení ÚDV z 20. prosince 1999, který se vztahuje k výsledkům kontroly spisů na ÚDV provedené státními zástupci. Iniciativu ve vyvozování odpovědnosti měl právě ten, který jí za úsek vyšetřování nesl od počátku roku 1995 – náměstek Bret: nejprve zmínil dopis Nejvyšší státní zástupkyně Benešové k výsledku prověrky a pak pronesl, že bude je nutno vypracovat podrobné zdůvodnění, aby mohla být vyvozena zodpovědnost „za zjištěné nedostatky“. K tomu pouze doplním citaci ze zápisu z porady odboru vyšetřování z 11. ledna 2000. Jeho vedoucí informoval „o výsledcích prověrek trestních věcí ÚDV ze strany státních zástupců. Výsledkem této prověrky je konstatování řady neodůvodněných průtahů a nečinnosti ze strany vyšetřovatelů a policejních orgánů ÚDV...“

Za sociálně demokratických ministrů vnitra došlo na Úřadě pro dokumentaci a vyšetřování zločinů komunismu (ÚDV) k řadě systémových změn.

Abychom pochopili některé procesy, které byly těmito procesy odstartovány, musíme se vrátit na úplný začátek – ke kontrolám někdejšího ministra vnitra Václava Grulichy.

Sociálně demokratické vládě ležel tzv. Bendův úřad evidentně v žaludku. Proč by se tímto úřadem – jedním z mnoha ve státní správě - zabývala téměř od počátku svého vládnutí? Proč všechny ostatní policejní úřady – včetně útvarů pro odhalování organizovaného zločinu apod. - přišly na řadu až o mnoho měsíců později? Již dne 27. července 1998 totiž tehdejší ministr bez portfeje Jaroslav Bašta prohlásil LN, „že oprávnění pro existenci vyšetřovací části ÚDV spíše zanikne“. Oproti tomu „dokumentační“ část ÚDV „měla zůstat zachována“. Ministr Grulich 30. července prohlásil: „Mně tento úřad ve své činnosti nepřekáží. Pokud vykonává užitečnou činnost, nechť ji vykonává dál.“

1. „Převzetí moci“ – kontroly na ÚDV

Krátce nato se situace změnila. Dne 11. září vydal Grulich příkaz své inspekci k provedení kontrolního průzkumu, která se koncem měsíce zaměřila na kontrolu 82 spisů z úseku vyšetřování. Tam také inspekce zjistila nejvíce nedostatků. Nicméně na základě tohoto šetření nebylo možno přistoupit na ÚDV ke změnám.

Grulich nařídil další kontrolu, tentokrátě provedenou supervizi. Dne 24. října 1998 do toho vypukla aféra Zilk. Této situace využil dávný odpůrce ÚDV, vedoucí archivní a spisové služby MV Jan Frolík a znemožnil přístup pracovníkům úřadu do archivu MV. A to přesto, že k Helmutu Zilkovi se v jemu podřízených archivech nenacházela snad ani čárka. Grulich pro média vyfabuloval rozsáhlé skartace na

ÚDV ZA JEDNOBAREVNÉ VLÁDY ČSSD

Pavel Žáček

Zde však příběh nekončí, jak by se mohlo zdát. Porada z 12. března 2001 prozrazuje: „Probíhají prověrky spisového materiálu na odboru vyšetřování. Zjištěné nedostatky jsou průběžně hlášeny řediteli úřadu. Mgr. Jandurová, která společně s JUDr. Bretem prověrku provádí, doporučuje Mgr. Jaucemu provést obdobnou kontrolu na úseku dokumentace.“

A zápis porady z 21. srpna 2001: „Byla vypracována zpráva o kontrole rozpracovaných spisů, kterou provedla Mgr. Jandurová společně s JUDr. Bretem. Byly zjištěny závažné nedostatky, které přetrvávají i od poslední kontroly spisů z r. 1998...“ Položím nikoliv jen řečnickou otázku: O čem svědčí tyto zápisy? O schopnosti řídit a uřídit ÚDV vedením dosazeným na základě politického zadání?

Ale pokračujme dále. Zápis porady vedení ÚDV z počátku prosince 2001 ukazuje, že kontrola supervize z konce roku 1998 nevrátila ÚDV všechny zabavené materiály. Podle vedoucího oddělení na úseku vyšetřování si „pracovníci, kteří byli dříve zařazení na odboru dokumentace v Kobylisích stále upozorňují na to, že jim byli při tehdejší kontrole MV zabaveny diskety s databázemi, které potřebují např. k práci na kauzách šetření v rámci týmu „Hranice“.“ Jandurová podle záznamu oponuje, že „při zmiňované kontrole žádné nosiče informací pracovníkům úřadu zabaveny nebyly“. Komu věřit? Proč by si někdo tři roky po kontrolách měl vymýšlet, že mu byly zabaveny nějaké diskety?

Poslední citát se vztahem ke kontrole je ze zápis z porady ze 7. ledna 2002. Zdánlivě nevinná věta říká: „(Jeden z vedoucích úseků vyšetřování) ...pro úplnost dodal, že kopie z ověřených fotokopií zasilaných OASS MV je možno pořizovat na základě dohody ÚDV a tohoto odboru, již byla stanovena možnost takto postupovat v případech, kdy je totožný materiál potřebný k založení do spisových materiálů v různých věcech.“ Vzpomínáte na demonizaci tzv. černých kopií údajně pořizovaných na ÚDV? Toto je potvrzení faktu, že se tak děje i nadále, a to se svolením archivní a spisové služby MV, která zejména prostřednictvím tiskového odboru MV ČR tzv. „černých kopií“ v roce 1998 využila v rozsáhlém mediálním tažení proti ÚDV.

2. Změna postavení ÚDV

Co zejména měl přinést a také přinesl Grulichův postup vůči ÚDV? Změnu jeho postavení ve společnosti, pokles jeho kreditu a zejména pak změnu postavení v rámci resortu ministerstva vnitra. Výběrem vhodného ředitele i dalších členů nejvyššího vedení bylo dosaženo následujícího postupného cíle: sebevědomý úřad, který důsledně plnil své společenské poslání, a jenž si dlouhou praxí stanovil metodiku své činnosti a stal se rovnoprávným partnerem zpravodajských služeb, archivů a dalších institucí, se obratem ruky změnil na úřad bezkonceptní, závislý na vedení partnerských institucí.

Tato koncepce – či spíše antikoncepce – však na ÚDV nepřišla až s Grulichovým ředitelem Kratochvílem. Pověřený ředitel Pavel Bret dne 17. listopadu 1998 z vlastní vůle, bez jakékoliv konzultace s podřízenými podepsal zjevně protizákonnou úmluvu o tzv. „pravidlech komunikace“ mezi ÚDV a ÚZSI. Bez ohledu na postavení ÚDV jako orgánu činného v trestním řízení přistoupil náměstek pro vyšetřování Bret na formulaci: „ÚDV uznává, že správa zmíněných fondů (I. S-MV) není primární ani ústřední náplní ÚZSI a ÚZSI nemá dostatek kapacity vyhovět vždy dostatečně rychle.“ ÚDV zejména rezignovalo na způsob dotazu v evidencích I.

S-MV, tj. lustraci – bez níž ovšem jakékoliv pátrání ve svazkové agendě komunistické rozvědky nemá smysl.

Nedosti na tom. Podle úmluvy měli pracovníci ÚZSI určovat způsob zpracování žádosti ÚDV. Právník Bret signoval i následující formulace: ÚZSI posoudí možnost odpovědi na dožádání a „bez klíčování“ odpoví ÚDV. Odpovědi mohou spadat do několika možných kategorií:

- dožádání je nejasné, nebo zmatečné,
- nenašli jsme, neprochází,
- prochází, ale bez souvislosti s kontextem dožádání,
- prochází, ale prioritou ÚZSI je nesdělovat (neposkytnout)...“

O postavení ÚDV, resp. jeho ředitele, vůči vedení české civilní rozvědky svědčí již publikovaný „osobní“ dopis exředitele Petra Zemana Ireneji Kratochvílovi z 31. března 1999. V tomto dopisu vyjadřoval Zeman názor, že „pokračuje dřívější praxe, které jsme se chtěli vyhnout... Žádám Vás zdvořile o diskrétní vyřízení věci. Myslím, že bychom se též měli osobně sejit, ukázal bych Vám rád další písemnosti (hemží se předpokládanými únosy) a doprovodil ústním komentářem.“ Dopis jednak ukazuje určitou podřízenost ÚDV přáním a názorům civilní rozvědky, jednak bagatelizaci pátrání po zločinech Státní bezpečnosti v análech první správy. Není divu, že na zásah vedení rozvědky nemohli někteří pracovníci ÚDV (zřejmě pokračovatelé „dřívější praxe“) do archivu komunistické rozvědky. K další selekci vedení ÚDV využilo prověrek dle zákona č. 148/1998 Sb. Výsledkem je zásadní omezení přístupu ke svazkové agendě komunistické ofenzivy a nemožnost vyhledávání trestných činů spáchaných či plánovaných doma i v zahraničí.

Další účelovým sešňorováním je dohoda vedení ÚDV s archívem MV, respektive vedoucím archivním a spisové služby, která vymezuje (spíše omezuje) přístup pracovníků ÚDV na několik témat a zabraňuje tedy dalšímu vyhledávání trestných činů anebo plošnou dokumentaci činnosti zejména represivních komunistických institucí. Pracovníci ÚDV zcela přirozeně při práci na svých případech tuto dohodu překračovali. Zápis z porady vedení ÚDV ze dne 27. listopadu 2000 cituje reakci šéfa archivního a spisového odboru Frolíka. Ten „při své poslední návštěvě úřadu informoval vedení, že naši pracovníci nedodržují úmluvu o okruhu témat pro dokumentaci. Žádá proto vedení úřad, aby buď dodržování výše uvedeného zajistilo, anebo okruh témat novelizovalo.“

Do prosince 1998 byl ÚDV vlajkovou lodí v odtajňování zejména spisové a svazkové agendy Státní bezpečnosti. Partneři ÚDV (zejména archiv MV ČR) před přijetím zákona č. 148/1998 Sb. v rozporu s interními ministerskými směrnicemi zasilali úřadu neodtajněné materiály, zahlcovali jej a nutili požadovat odtajnění (což trvalo řadu týdnů či dokonce i měsíců, během nichž v podstatě ÚDV s těmito materiály nemohlo pracovat). Před 1. prosincem 1998 tak bylo dosaženo zrušení formálního stupně utajení u desítek stran archiválií. Přesto se jedním z bodů kontroly z konce roku 1998 stal stav utajovaných skutečností.

S příchodem Kratochvíla z NBÚ, kde se zabýval právě utajováním, se změnil přístup ÚDV k této důležité, leč podceňované problematice. Úřad akceptoval další nezákonné utajování a tak není divu, že musel budovat speciální zóny pro tzv. utajované písemnosti. K 17. říjnu 2000 měl úřad dříve bojující proti utajování ve svém archivu 41 041 listů se stupněm utajení „D“ a 4 786 listů se stupněm utajení „V“. (Dnes je nutné doplnit, že se tento stav během roku 2001 a

části 2002 o něco snížil.)

Změnu vztahu k utajovaným skutečnostem přesvědčivě charakterizuje dotaz ÚDV na NBÚ ve věci písemností bývalé východoněmecké Stasi získané od Gauckova úřadu. Úřad se musel u NBÚ ujistit, zda tyto písemnosti nejsou stále tajné!!! Jako mohl NBÚ asi odpovědět? že v SRN nikoliv a u nás ano? Dále cituji zápis porady vedení ÚDV z 26. února 2001: „Dle sdělení NBÚ pozbyly tyto materiály režimu utajení.“ Alespoň tam měl někdo rozum.

3. Pacifikace úseku dokumentace

Domnívám se, že otázka proč se pozornost kontroly a následně i Kratochvíla zaměřila na dokumentaci, je nutno hledat v dlouhodobých pracovních výsledcích tohoto úseku. Průnik do řady archivů, rekonstrukce personálního obsazení různých institucí, včetně agenturních sítí, odhalování minulosti některých příslušníků ministerstva vnitra, informacemi nadité sborníky Securitas Imperii – to jsou některé z důvodů. Další je nutno hledat v rovině občanské – odpor pracovníků dokumentace proti kontrolorům, vyjádřený dokonce peticemi nejvyšším ústavním činitelem a parlamentu, nedůvěra v kvalifikaci nového vedení, to všechno hrálo svoji roli. Když se po první kontrole změnila Grulichova taktika, potvrdila se loajalita náměstka pro vyšetřování Breta, nezbylo než deinstalovat mnohem mladší a nepoddajnější vedení úseku dokumentace.

Podle některých informací z vedení ÚDV z jara 1999 bylo plánováno vyhození až dvaceti pracovníků dokumentace.

Vztah vedení ÚDV k dokumentaci nejlépe charakterizují formulace z meziresortní porady konané 14. září 1999 na Nejvyšším státním zastupitelství. Náměstek Bret v replice na kritickou výtku státního zástupce Fenyka např. pronesl: „Jsme si vědomi vlastní chybovosti. Známe problémy, které máme a bohužel se nám nedaří vždy je zcela odstraňovat. Někteří dokumentaristé z odboru dokumentace dokonce vykrádali spisy...“ A dále: „Je to naše fiasko, ale my jsme do dnešního dne nedokázali dát do latě úsek dokumentace. Dokonce máme podezření o tom, že byl fiktivně založen spis, aby se mohlo šetřit o jiných věcech, na nichž měl osobní zájem konkrétní pracovník... Odbor dokumentace má věci, které jsme do dnešního dne ještě nezmapovali. Úřad dokumentace (a vyšetřování) je rozdělen na úsek dokumentace a úsek vyšetřování, které navzájem nespouštějí, resp. pracují každý na svém úseku.“ A Kratochvíl k tomu dodal: „Jsou zde vlastně úřady dva a já se nyní snažím sladit jejich činnost a překonat administrativní nepořádek.“

Na tyto pomluvy – a jinak to nazvat nelze - pronesené na adresu vlastního úřadu a svých podřízených byl nucen reagovat i náměstek pro dokumentaci Jauce. Viz zápis z porady vedení ÚDV ze 4. října 1999: „Mgr. Jauce a vedoucí pracovníci odboru dokumentace vyjadřují nesouhlas s některými formulacemi v zápisu z jednání na NSZ...“

Plánovitý postup proti dokumentaci byl veden dvěma směry – změnou organizačního řádu a reorganizací úřadu. Organizační řád signovaný 4. července 1995, na jehož znění participoval i JUDr. Bret, vytvářel odbor dokumentace jako pracoviště MV specializované „pro odhalování trestných činů souvisejících s protiprávností komunistického režimu“. V roce 1998 měly oba odbory dokumentace (celkem 39 tabulkových míst) podrobně precizovány své pravomoci, které při své práci naplňovali jak policisté tak občanskí pracovníci. Nový organizační řád z 2. července 1999 vydaný pokynem ministra Grulicha č. 67 zásadně omezoval možnosti dokumentace.

Zároveň bylo odčerpáno 6 tabulek (i s lidmi) ve prospěch vyšetřování a dokumentace zredukována na jeden odbor a jednu skupinu (organizační celek menší než oddělení). Kolem 20 spisů dokumentace, zejména tzv. tématické bylo „dočasně“ uloženo do archivu. Není zřejmé, na jakém základě takto vedení dokumentace postupovalo; k časovému vymezení termínu „dočasně“ - zřejmě bylo míněno po dobu existence vlády ČSSD.

Na jaře 2000 Kratochvílovo vedení ÚDV připravilo další reorganizaci, kterou však již ministr vnitra Grulich neměl sílu podepsat. Jeho následovník Stanislav Gross tak učinil 12. července 2000. K 1. září tak byly naplněny některé postupné cíle. Systémové řešení změny postavení, pravomocí a náplně činnosti dokumentace došlo tak daleko, že zcela z tohoto úseku odčerpalo policisty, což totálně zúžilo možnosti pracovníků dokumentace. Vedoucí archivní a spisové služby okamžitě zpochybnili oprávnění občanských pracovníků ÚDV ke vstupu do materiálů spravovaných archívem MV. Ze dvou odborů se během dvou let stalo pouhé oddělení o dvou skupinách; počet tabulkových míst úseku dokumentace se za stejnou dobu snížil o třináct na dosavadních 26. I postupná personální obměna je součástí systematického a plánovitého postupu proti dokumentaci.

4. Ideologie „nepolitického úředníka“

Ředitel Kratochvíl se od svého nástupu do funkce modeluje do pózy tzv. nepolitického státního úředníka. To je však již s ohledem na způsob jeho instalace mírně řečeno absurdní. Pod touto ideologickou floskulí se snaží (a daří se mu to úspěšně) podvázat jakoukoliv vlastní aktivitu pracovníků ÚDV. Podařilo se mu v podstatě z občansky motivovaného úřadu, již svým personálním složením se vymykajícímu z průměru státní správy, vytvořit úřad bezduchý, v podstatě naprosto zaměnitelný s jakýmkoliv jinou institucí.

Něco ho to však stálo. Jak v červnu 2001 upozornil dnes již bývalý pracovník ÚDV ve své žádosti o uvolnění ze služebního poměru: „Dle mého přesvědčení jsou vyšetřovatelé ÚDV s vysokoškolským vzděláním co do odbornosti a vzdělání takto mírně řečeno šizeni k prospěchu jiných odborností a pilířů ÚDV a pracovníků jen se základním vzděláním. Ani se nedívám, že odměny jsou pečlivě utajovány i před vedoucími oddělení, neboť vedení ÚDV se za jejich adretnost a výši zřejmě stydí a je zde prostor pro určitý druh korupce.“

Zápisy z porad vedení ÚDV zčásti ukazují, jaké prostředky mohlo vedení ÚDV takto využívat: porada z 6. 11. 2000 – „Ekonomický úsek ÚV pro ČR zaslal nové rozpočtové limity na rok 2000. Odměny policistů byly zvýšeny na 90 000 Kč (průměr 1800 a osobu), odměny občanů na 118 000 Kč (průměr 2 950 na osobu)...“ Zápis z 5. 3. 2001: „Odměny na ¼ 2001: limit pro občany 60 000 Kč, pro policisty 71 000 Kč. Rozdělení bude provedeno na poradě u ředitele úřadu tento pátek v 9:00 hod.“ Zápis z 23. 7. 2001: „ÚV stanovil limit mimořádných odměn: 3. čtvrtletí 2001: policisté Kč 77 000 a občané 65 000, 4. čtvrtletí 2001: policisté 72 000 a občané 65 000.“ Zápis z porady 23. 10. 2001: „Úřad vyšetřování stanovil závazný limit odměn pro 4. čtvrtletí 2001. Toto činí u policistů 72 000 a u občanských pracovníků 90 000...“ Zápis

**ZÁKON MÁ BÝT STRUČNÝ, ABY SI JEJ NEZKUŠENÍ
LIDÉ SNÁZE ZAPAMATOVALI**

(Seneca Mladší, Listy Lucilioví)

z porady 29. 10. 2001: „Dne 25. 10. 2001 nám Úřad vyšetřování přidělil Kč 10 000 na navýšení osobních ohodnocení policistů a Kč 20 000 na navýšení osobních ohodnocení občanských pracovníků...“

Zde mohu odkázat na svědectví bývalého ředitele ÚDV, jakým problémem bylo před rokem 1998 získat peníze.

Jako zdánlivě úsměvnou pasáž uvádím na závěr této kapitoly způsoby popsané v zápisu z porady konané 21. června 1999: „Do příští porady vedoucí oddělení vypracují návrhy mimořádných odměn. Kritériem je především plnění úkolů nad rámec služebních a pracovních povinností a mimořádná aktivita.“

JUDr. Bret na poradě ředitelů ÚV požádal Mgr. Pelce o návrh odměny pro Mgr. Kratochvíla, což bylo akceptováno.“

5. Dodržování zákonů na ÚDV

Přístup ředitele Ireneje Kratochvíla k právnímu řádu je zřejmý již z jednoho z jeho prvních výtvorů, tj. námitek ředitele ÚDV proti znění protokolu kontroly z 30. prosince 1998. V tomto dokumentu mj. stojí: „Výsledek kontroly je rovněž ovlivněn skutečností, že pracovníci ÚDV vědomi si určité specifčnosti tohoto úřadu vyplývající z RMV č. 27/95, přizpůsobili výklad pojmu „protiprávnost komunistického režimu a odporu proti němu“ až příliš dikci zmíněného rozkazu...“ Tento pojem, jak je některým známo, vycházel ze zákona č. 198/1993 Sb., o protiprávnosti komunistického režimu a o odporu proti němu.

V intencích zákona č. 148/1998 Sb. zahájil ÚDV rušení stupně utajení. Zápis porady vedení z 19. dubna 1999 tvrdí: „Dnem 14. 4. 1999 v návaznosti zejména na pokyn MV č.

6/1999 bylo na spisovně v Bartolomějské zahájeno odtajňování uložených spisů. Paní V. dohlédne na správnost postupu pracovišť Střelnická a Brno.“ O více než rok později se 17. července 2000 do zápisu porady vedení dostala formulace: „Namátkou bylo zjištěno, že v archivu ÚDV jsou uloženy spisy, které jsou špatně odtajněné nebo dokonce nejsou odtajněné vůbec. Bude proto zřízena revizní komise, která uložené spisy zpětně prověří.“

Stručný záznam v zápisu porady z 13. srpna 2001 prozrazuje, že někteří občanskí pracovníci a policisté dokonce nemají lustrační osvědčení: „Bezpečnostní odbor MV požádán o vystavení lustračních osvědčení u občanů a policistů, kteří je dosud nemají.“ Podobně dle zápisu z porady úseku vyšetřování z 27. června 2000 měl náměstek Bret oznamovat rozdělení - „nástupní poučení zaměstnance a policisty“ k podpisu, které bude založeno v osobním spisu – s douškou „neantidotovat“.

Snad nejzávažnější formulaci prozrazující přístup k zákonům vyplývá ze zápisu z porady úseku vyšetřování ze dne 14. září 2001, do něhož náměstek Bret nadiktoval: „V souvislosti s nadcházejícími změnami naposledy upozorňuji na znalost a důsledné dodržování základních norem upravujících nejenom postup pro vyšetřování, ale současně i znalost a dodržování zákona o služebním poměru příslušníků Policie ČR... Opakovaně zároveň upozorňuji na důsledné dodržování zejména zákona č. 148/98 Sb., o utajovaných skutečnostech, neboť se opakovaně zjišťuje, že někteří pracovníci tento zákon porušují...“ Co k tomu dodat? Zákon č. 148/1998 Sb. přece má jasně stanovený postup při překročení či nedodržení...

6. Atmosféra na ÚDV

Nejenom z mých rozhovorů z řadou pracovníků ÚDV, ale také z dokumentů vzniklých na půdě úřadu vyplývá tristní

atmosféra, kterou se podařilo Kratochvílovu vedení vytvořit. A která samozřejmě není na veřejnosti příliš vidět pod nánosem relativně úspěšné mediální propagandy. Nejde pouze o ztrátu motivace, o reálný pohled na činnost úřadu, téměř nulovou autoritu vedení úřadu (vymáhanou za pomoci jiných prostředků), různých umělých byrokratických klíčků apod. Celý tento stav vyústil až v tolerování sexuálního obtěžování a téměř fyzického konfliktu dvou představitelů dokumentace a vyšetřování.

Na závěr citujme ze zápisu z porady úseku vyšetřování ze dne 14. 9. 2001, který názorně ukazuje reakci vedení na situaci uvnitř ÚDV: Náměstek Bret měl pronést: „Pokud má někdo oprávněné (sic!) výhrady k činnosti úřadu eventuelně k jednotlivci zejména z řad vedoucích pracovníků musí postupovat v souladu se zákonem o služebním poměru, který rigorózně upravuje povinnosti policisty ohlašovat předepsaným způsobem závady či nedostatky. Rozhodně nebude možné nadále strpět tyto úvahy či připomínky, projednávat je na nepřislušných místech či dokonce na úkor práce upřednostňovat kuloárové řeči. Naši jedinou povinností je profesionalita, tím spíše když jsme zařazeni nejenom tabulkově, resp. finančně na jednom z nejdopovědnějších, ale i nejlépe placených míst...“

Na to navázal ředitel Kratochvíl a apeloval „na přítomné, aby plnili své pracovní povinnosti, neboť k tomuto mají dobré podmínky ve formě nadstandardního vybavení oproti jiným útvarům a finanční ohodnocení, aby se nevěnovali chodbovým a kuloárovým řečem a aby respektovali své nadřízené, kteří mají jeho plnou důvěru a podporu“.

Bohužel v tomto příspěvku není prostor k zodpovězení otázky - co dál? Co dál s takovou vnitřní situací ÚDV, případně co dál se systémovým postavením úřadu (dnes pod náměstkem policejního prezidenta – v nejhorším myslitelném organizačním poděšení)? Na to se pokusím odpovědět někdy příště.